

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN-2018-414

11.6.2018

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Midlertidig borte fra forsikringsstedet – yrkesløsøre - varer.

Sikrede hadde brann på en annen eiendom enn forsikringsstedet. Det gikk tapt bl.a. store mengder verktøy, trevirke og 1.304 60-liters sekker med ved. Saken reiser spørsmål om gjenstandene kan anses som innbo/løsøre som midlertidig var utenfor forsikringsstedet og dermed i utgangspunktet omfattet av forsikringen. Subsidiært om gjenstandene uansett skal anses som yrkesløsøre eller varer som ikke er omfattet av forsikringen utenfor forsikringsstedet. Nemnda kom til at tapet ikke var dekningsmessig da det ikke var sannsynliggjort at gjenstandene var midlertidig borte fra forsikringsstedet.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 839.280 (før vilkårsfradrag)

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for brannskade og spørsmålet om de skadede gjenstandene er omfattet av forsikringen.

Sikrede har forsikringsvilkår IBO1-6, gjeldende fra november 2015, med bl.a. følgende bestemmelser i pkt. A.2.1:

Innenfor den forsikringssum som er angitt i forsikringsbeviset, dekkes innbo og løsøre, samt: (...)

- til sammen inntil 50 000 kroner for yrkesløsøre og varer i bygning på forsikringsstedet.

(...)

Forsikringen omfatter ikke:

- (...) dekk og felger til motorkjøretøy

I pkt. A.4 fremgår videre følgende:

A.4.1 Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

A.4.2 Forsikringen gjelder innenfor Norden

- for ting, penger og verdipapirer som midlertidig, men ikke lenger enn 2 år, er utenfor forsikringsstedet.

(...)

A.4.4 Yrkesløsøre og varer gjelder i bygning på forsikringsstedet.

Sikrede hadde innboforsikring for privatbolig i selskapet med adresse A 997 som forsikringssted. Denne adressen inneholdt både sikredes privatbolig og hans landhandel.

Den 2.11.16 oppstod det en brann på en annen eiendom eid av sikrede. Eiendommen var uforsikret, og det var ikke tegnet noen løsøreforsikring for denne adressen. Eiendommen var et gammelt sagbruk, hvor sikrede bl.a. hadde et snekkerrom.

Brannen medførte at en rekke gjenstander ble skadet, herunder blant annet verktøy, bygningsmaterialer og 1.304 60-liters sekker med ved. Det er fremlagt en liste over de skadde gjenstandene hvor verdien er anslått til totalt kr 839.280.

Sikrede meldte løssøreskaden til selskapet samme dag under innboforsikringen for A 997.

Sikrede har bl.a. forklart følgende i en av sine politiforklaringer:

Fornærmede forklarer at bygget hovedsakelig ble brukt til trevirke. Bygget er et snekkerverksted hvor det kun ble utført arbeid med tre. Innen i bygget befant det seg flere typer maskiner som ble brukt i driften (viser til vedlagt skisse for nærmere plassering av de forskjellige maskinene ...

Fornærmede forklarer at arbeidet i snekkerverkstedet ble utført sporadisk. Til tider var de der i et par uker i strekk, andre ganger kun en dag innimellom. Fornærmede har to ansatte som har hatt tilgang til verkstedet. I tillegg har det hendt at fornærmedes sønn har deltatt i arbeidet.

...

Fornærmede forklarer at tirsdag 1.11.2016, dagen før brannen startet, ble det utført arbeid inne på verkstedet. Det ble da prefabrikkert to vegger og et tak til et søppelskur. I dette arbeidet ble kun en gjerdesag benyttet som gikk på strøm ...

Fornærmede har ikke noe slags forsikring på selve snekkerverkstedet. Huset er så stort at det hadde blitt veldig dyrt å forsikre. Han har derimot innboforsikring som han håper dekker noe av verktøyet og maskinene. Fornærmede har heller ingen avbruddsforsikring.

Selskapet avsto sikredes krav og viste til at de skadene gjenstandene iht. sikredes forklaring til politiet og selskapets egne undersøkelser måtte regnes som yrkesløsøre. Det ble videre anført at det ikke var sannsynliggjort at gjenstandene var midlertidig borte fra forsikringsstedet.

Saken ble klaget inn til sekretariatet for Finansklagenemnda.

Sikrede krever dekning for skadene og anfører at gjenstandene er omfattet av forsikringen.

Gjenstandene befant seg midlertidig utenfor forsikringsstedet. Det skadete verktøyet ble tidligere oppbevart i garasjen på forsikringsstedet. Omtrent halvannet år før brannen ble løssøret midlertidig flyttet til det nedlagte sagbruket. Årsaken var at sikrede skulle bygge ny garasje med lagerplass/snekkerplass på forsikringsstedet. Det var da upraktisk å ha utstyret stående i den gamle garasjen, blant annet fordi utstyret var tenkt anvendt i byggingen av den nye som han skulle utføre privat. Sikrede hadde fått byggetillatelse til garasje/lager på totalt 168 kvm i mai 2016. Her var det god plass, hvilket underbygger at den skulle bygges med tanke på oppbevaring av større mengder verktøy og ved.

Sikrede avviser at verktøyet kan regnes som yrkesløsøre. Sikrede driver ikke næringsvirksomhet på den brannskadde eiendommen. I det gamle huset/snekkerboden var det kun oppbevart verktøy og annet utstyr til privat bruk. Politidokumentene sammenblander på enkelte punkter sikredes næringsvirksomhet og hans aktiviteter på snekkerverkstedet. Sikrede har dokumentert at gjenstandene ikke skal anses som yrkesløsøre.

Landhandelen driver salg av ved. Veden som selges gjennom landhandelen kommer imidlertid fra dødsboet til sikredes far og har vært lagret på farens eiendom. Det var sikredes private lager til eget bruk som brant og som det er krevd erstatning for. Denne veden er hugget av egen skog og ment for privat bruk, ikke salg gjennom landhandelen. Sikrede har et forbruk av ved på ca. 120-130 sekker per år. Sikrede stiller seg uforstående til selskapets uttalelse om at det på en av de gjenværende bygningene på skadestedet annonseres for salg av ved. Sikrede anfører at selv om veden ikke har vært på forsikringsstedet, må den anses som midlertid borte da den skulle brukes på forsikringsstedet og fraktes ditt så snart den nye garasjen var ferdigbygget.

Selskapet avviser ansvar.

Forsikringen gjelder primært på forsikringsstedet. Sikrede har bevisbyrden for at gjenstandene bare var midlertidig borte fra forsikringsstedet, og denne er ikke oppfylt. Gjenstandenes art, herunder størrelse/plasshensyn og forklaringene til politiet, tilsier at det aller vesentligste av gjenstandene på tapslisten mest sannsynlig alltid har vært på sagbruket og har sin naturlige tilhørighet der. I forhold til toårsbegrensningen og begrepet "midlertidig" ligger det et kriterium om at gjenstandene kun er borte fra forsikringsstedet en periode, og at det derfor er en forutsetning at de skal tilbake dit innen tiden som er bestemt i vilkårene, sml. FinKN-2015-478.

Sikredes opplysninger om aktiviteten på sagbruket stemmer ikke med opplysningene i politidokumentene. Etter selskapet syn var sagbruket ikke en midlertidig lagringsplass for private gjenstander, men en eiendom hvor det stadig pågikk aktivitet innen trevirke med behov for nødvendig maskineri og utstyr. En gjennomgang av oversikten over tapte gjenstander viser at dette i det aller vesentligste er gjenstander som mest sannsynlig alltid har vært på sagbruket og som har sin naturlige tilhørighet der. Sett hen til det betydelige omfanget, fremstår det av plasshensyn usannsynlig at dette er gjenstander som tidligere har vært lagret på forsikringsstedets innebygde garasje, og tilsvarende usannsynlig at gjenstandene skulle flyttes til forsikringsstedet i fremtiden. Et mindre garasjebygg vil i alle tilfelle være et helt uegnet lokale for trevirkearbeid sammenlignet med sagbruket, og det har således formodningen mot seg at klager ville flyttet maskineriet, verktøyet og tingene hjem til forsikringsstedet for oppbevaring.

En betydelig del av kravet gjelder større mengder konstruksjonsvirke, kledningsbord og gulvbord, samlet kr 208 500. Selskapet antar at dette er materialer som er laget på sagbruket, men tar ikke stilling til om disse materialene er å anse som "varer" som dermed ville falt utenfor dekning etter pkt. A.4.4. Selskapet finner det i alle tilfelle usannsynlig at trematerialer av et slikt omfang noensinne har vært oppbevart på forsikringsstedet. Dersom disse materialene var ment å benyttes til "Familiehytta", jf. formulering i kravet, vil det uansett ikke være snakk om at materialene skulle tilbake til forsikringsstedet.

Veden fremstår som varer ment for videresalg. Selv om det skulle sannsynliggjøres at veden ikke var ment for videresalg og kun var ment til privat bruk, ville den i alle tilfelle ikke ha vært "midlertidig utenfor" forsikringsstedet, da den aldri har vært på forsikringsstedet.

Angående *verktøyet* anføres subsidiært at dette må anses som yrkesløssøre. Opplysningene i saken tilsier at det ble brukt i ervervsmessig sammenheng. Dette er uansett ikke avgjørende for vurderingen om gjenstander er å anse som "yrkesløssøre". For at selskapet kan påberope seg unntaket i A.4.2 er det tilstrekkelig at omfanget av verktøy overgår det som anses som hobbyverktøy, og at løssøre er av en slik art at de normalt sett brukes i yrkesmessig sammenheng, jfr. FinKN-2011-591. I teorien er det fremhevet at man i tvilstilfelle legger vekt på omfanget og verdien av de ting det gjelder, se Arntzen (1995): Forsikringsrett s. 143. Selskapet anser at arten og omfanget av verktøy i denne saken, klart overstiger det som må anses som vanlig hobbyverktøy.

Uansett gjelder ikke innboforsikringen for "dekk og felger til motorkjøretøy", jf. deler av skadekravet og vilkårene pkt. A.2.1, nest siste strekpunkt.

Sekretariatets konklusjon

Nemndas sekretariat avgjorde saken 16.4.18 i medhold av delegert avgjørelsesmyndighet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 22, jf. pkt. 11 i saksbehandlingsreglene. Sekretariatet viste blant annet til at forståelsen av "midlertidig"-begrepet flere ganger tidligere var blitt vurdert av Finansklagenemnda Skade, jf. bl.a. FinKN-2015-150.

Det ble tatt utgangspunkt i at det i foreliggende sak var en forutsetning både at gjenstandene tidligere, og innenfor de siste to årene, hadde vært på forsikringsstedet, samt at de skulle tilbake til forsikringsstedet før utløpet av de to årene. Det er sikrede som har bevisbyrden for at disse faktiske forholdene er oppfylt. Sekretariatet kunne ikke se at det var fremlagt dokumentasjon som sannsynliggjør at de aktuelle gjenstandene har vært på forsikringsstedet i løpet av de siste to årene. Ut fra de fremlagte bildene av garasjen på forsikringsstedet kunne sekretariatet vanskelig se hvordan det kunne være plass til disse maskinene, og heller ikke til de store mengdene konstruksjonsvirke og kledningsbord. I lys av at byggematerialene synes å være merket som "materialer til familiehytta", fremstod det videre tvilsomt at disse var ment å tilbakeføres til forsikringsstedet. Sekretariatet kunne videre ikke se at den fremlagte byggetillatelsen sannsynliggjorde at gjenstandene har vært på forsikringsstedet i løpet av de siste to årene.

Sekretariatet fant ikke grunn til å ta konkret stilling til hvorvidt de forskjellige gjenstandene måtte anses som "yrkesløsøre" eller "varer", og således ikke var omfattet av borteforsikringen, jf. pkt. A.4.4. Men bemerket likevel kort at det ikke kunne se at det er fremlagt noen dokumentasjon som tilsier at den skadde veden var fra sikredes private vedlager, og at dette ikke var den samme veden som ble annonsert for salg på sikredes landhandels facebook-side.

Sikrede fikk ikke medhold i klagen. Sikrede klaget avgjørelsen til nemnda, jf. tredje ledd i samme punkt i saksbehandlingsreglene.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Nemnda slutter seg enstemmig til sekretariatets vurdering.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Ole Smedsrud (selskapsrepresentant), Hege Sundby (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).